

4

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1999-2012

Middelbaar BeroepsOnderwijs

De cijfers in deze publicatie zijn gebaseerd op de jaarlijkse schoolverlatersonderzoeken van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA). In het kader van deze onderzoeken worden gediplomeerden van het VO, BVE en HBO ongeveer anderhalf jaar na het behalen van het diploma geënquêteerd met vragen over hun eventuele voortzetting in het onderwijs, hun gevolgde opleiding en hun positie op de arbeidsmarkt.

De jaartallen in de figuren en tabellen verwijzen naar de enquête-/meetjaren van het onderzoek. Zo heeft bijvoorbeeld het jaar 2012 betrekking op de meting die in dat kalenderjaar heeft plaatsgevonden waarbij gediplomeerden van het studiejaar 2010/2011 benaderd zijn. Vanaf meetjaar 1999 tot en met 2006 zijn telkens twee meetjaren samengevoegd, vanaf meetjaar 2007 wordt de jaren apart gepresenteerd. Indien er in een tabel een 'x' staat betekent dit dat er te weinig waarnemingen zijn (minder dan 20) om het desbetreffende cijfer te presenteren. Meer kerngegevens naar aanleiding van de jaarlijkse schoolverlatersonderzoeken van het ROA zijn te vinden via <http://roastatistics.maastrichtuniversity.nl>.

Deze publicatie is een onderdeel van een overkoepelende publicatie te weten de 'ROA Schoolverlatersonderzoeken Atlas 1999 -2012' welke in delen door het ROA wordt uitgebracht.

Het Middelbaar BeroepsOnderwijs

Het mbo bestaat

uit twee leerwegen en vier opleidingsniveaus. Sinds de invoering van de Wet Educatie Beroepsonderwijs in 1996 maken alle opleidingen in het middelbaar beroepsonderwijs deel uit van de kwalificatiestructuur.

De leerwegen zijn de beroepsopleidende leerweg (bol) en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl). Bij de bol bestaat het grootste deel van het onderwijs uit theorie. Het praktijkgedeelte, de beroepspraktijkvorming, beslaat twintig tot zestig procent van de opleiding. Leerlingen gaan in de regel 5 dagen per week naar school en maken door middel van stages e.d. kennis met de beroepspraktijk. Bij de bbl is de beroepspraktijkvorming meer dan zestig procent waardoor de leerlingen het merendeel van hun studie doorbrengen bij het leerbedrijf en de resterende tijd voor de theoretische aanvulling op school doorbrengen.

Het mbo kent vier niveaus. Het is mogelijk om van het ene niveau naar het andere niveau door te stromen. Niveau 1 zijn de assistentenopleidingen en is gericht op deelnemers die niet toekomen aan een niveau 2 opleiding maar toch met een diploma de arbeidsmarkt op willen gaan. Niveau 2 zijn de basisberoepsopleidingen, niveau 3 de vakopleidingen en niveau 4 bestaat uit de zogenaamde middenkaderopleidingen en de specialistenopleidingen. De overheid beschouwt de diploma's vanaf niveau 2 als startkwalificaties.

4.1 Algemene kenmerken gevolgde opleiding

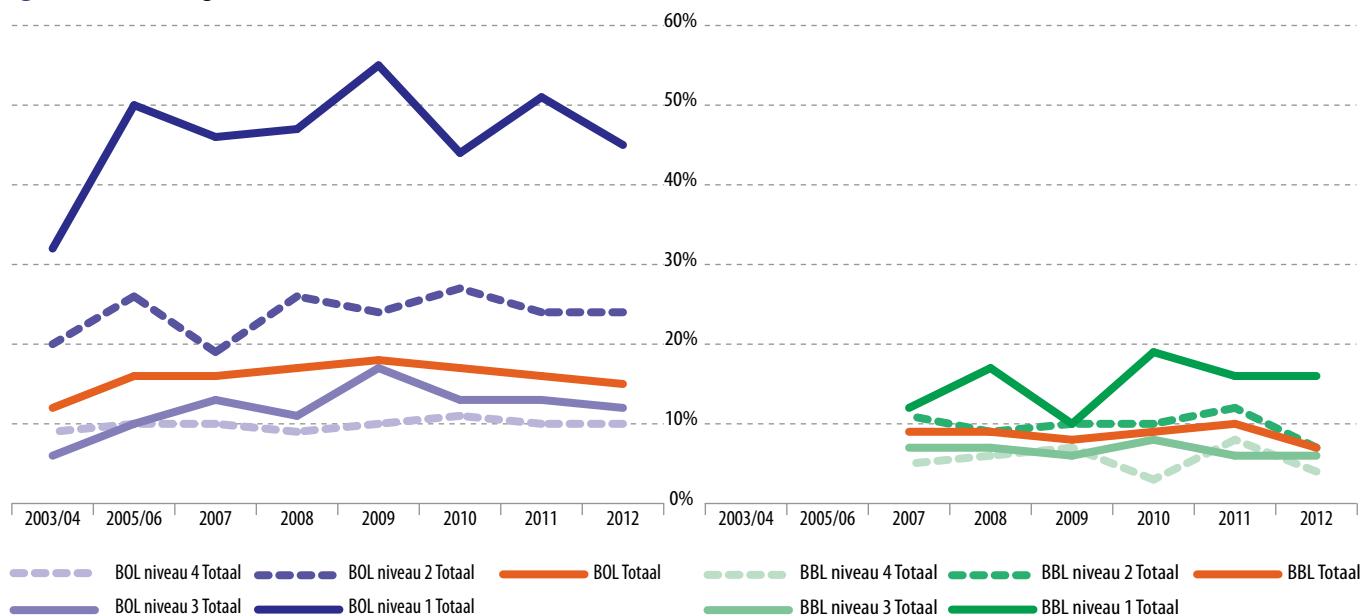
Figuur 4.1

De figuur toont het percentage van de gediplomeerden met een niet-westerse allochtone achtergrond. De figuur toont ten eerste dat bij beide leerwegen de niveau 1 opleidingen het hoogste percentage allochtonen kennen en ten tweede dat in de bbl het aandeel niet-westerse allochtonen altijd lager is dan in de vergelijkbare bol niveau opleidingen. Binnen de bbl zijn de verschillen tussen de onderliggende niveaus ook veel kleiner dan bij de bol.

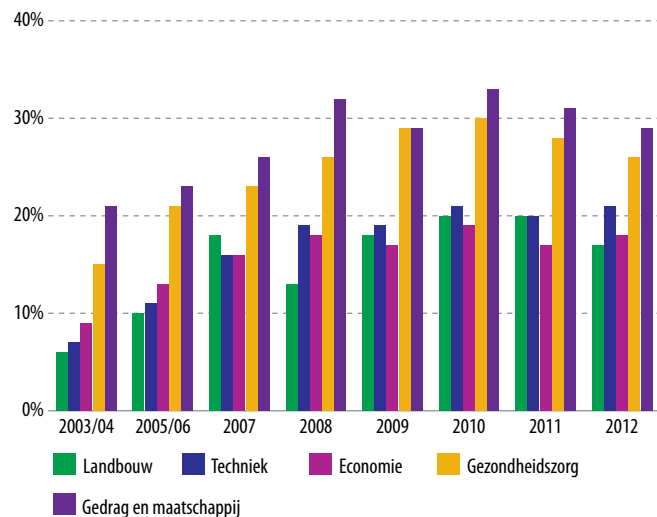
Figuur 4.2

De figuur toont het percentage van de gediplomeerden die een gemiddeld eindexamencijfer hebben behaald van 8 of hoger. Opvallend is dat de gediplomeerden uit de sector Gezondheidszorg en uit de sector Gedrag en maatschappij structureel vaker een hoger eindexamencijfer behalen dan de gediplomeerden van de andere sectoren. Daarnaast blijkt uit de figuur dat voor alle sectoren geldt dat het aandeel van de groep met hoge cijfers sterk gestegen is de afgelopen 10 meetjaren.

Figuur 4.1 Percentage niet-westerse allochtonen

Figuur 4.2 Percentage met een gemiddeld eindcijfer van 8 of hoger, bol sectoren

Tabel 4.1

In de jaren 2000-2006 waren ongeveer 6 van de 10 uitstromers uit het mbo vrouw. De afgelopen jaren is de samenstelling van de mbo uitstroom over de beide geslachten gelijk verdeeld. Vrouwen gaan iets vaker naar de bol opleidingen dan naar de bbl opleidingen en zijn met name te vinden in opleidingen binnen de sector Gezondheidszorg en de sector Gedrag en maatschappij. De gediplomeerde uitstroom van de technische opleidingen bestaat voor een groot gedeelte nog steeds uit mannen.

Tabel 4.1 Geslacht

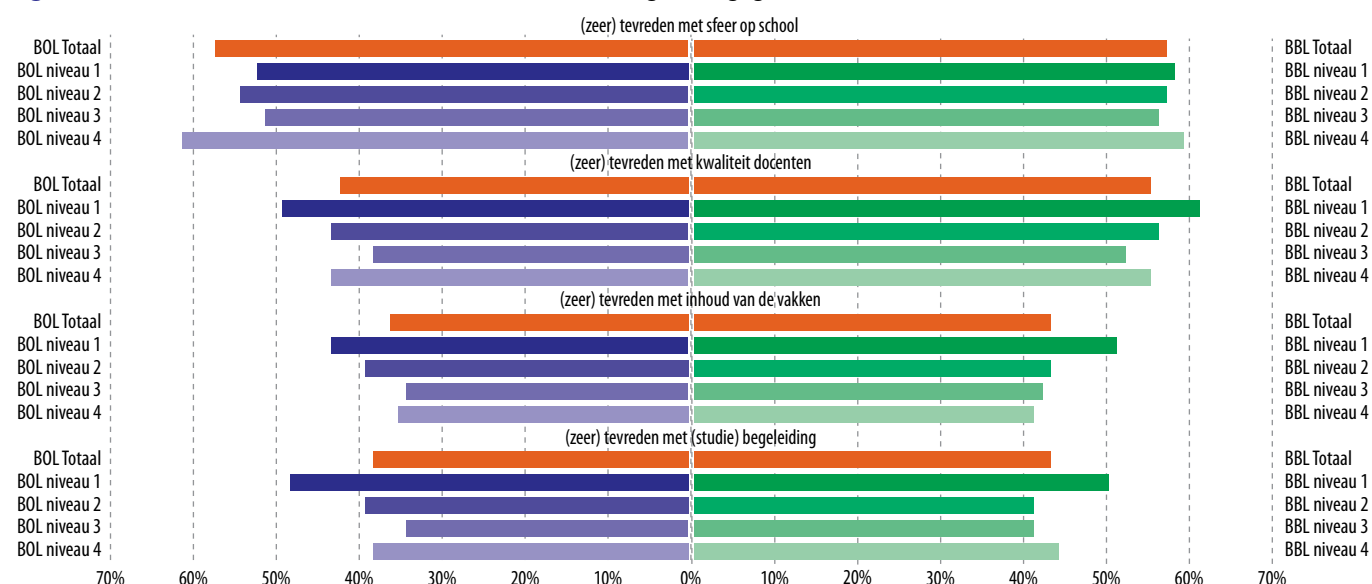
	1999/00 vrouw %	2001/02 vrouw %	2003/04 vrouw %	2005/06 vrouw %	2007 vrouw %	2008 vrouw %	2009 vrouw %	2010 vrouw %	2011 vrouw %	2012 vrouw %
MBO TOTAAL	57	59	58	60	55	50	50	49	49	49
BOL Totaal	57	59	58	60	60	56	56	56	56	56
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	48	49	42	46	50	40	46	47	45	47
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	55	62	59	59	54	56	51	51	55	56
• Landbouw	50	45	47	53	69	66	48	44	55	55
• Techniek	5	11	7	10	10	11	12	12	13	12
• Economie	62	61	59	57	52	51	48	42	46	52
• Gezondheidszorg	92	90	91	91	89	89	90	90	88	88
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	75	74	85	77	72	69	66	64	62	60
• Landbouw	44	46	49	47	53	47	48	44	58	57
• Techniek	32	24	22	17	13	16	31	15	16	16
• Economie	51	63	76	49	52	35	28	34	37	40
• Gezondheidszorg	97	97	98	95	93	89	95	88	87	84
• Gedrag en maatschappij	x	84	96	97	95	96	94	92	95	94
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	55	56	50	55	60	53	56	56	56	55
• Landbouw	37	39	41	48	55	53	56	59	62	61
• Techniek	15	15	15	21	24	22	25	24	29	28
• Economie	58	58	53	50	51	44	46	43	46	46
• Gezondheidszorg	85	84	85	86	88	78	73	80	76	76
• Gedrag en maatschappij	91	90	90	89	90	85	85	87	85	85
BBL Totaal					47	38	39	39	39	38
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					44	29	34	32	33	28
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					37	27	30	28	29	28
• Landbouw					21	15	18	18	22	25
• Techniek					7	5	6	6	5	7
• Economie					52	45	54	41	59	57
• Gezondheidszorg					95	92	88	93	92	91
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					52	47	43	45	43	44
• Landbouw					27	21	34	15	19	23
• Techniek					5	4	3	2	2	3
• Economie					47	50	46	48	44	47
• Gezondheidszorg					95	93	92	95	96	95
• Gedrag en maatschappij					94	86	93	89	93	87
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					64	56	58	56	55	52
• Landbouw					x	x	35	26	x	x
• Techniek					26	13	11	17	10	10
• Economie					59	35	45	41	50	44
• Gezondheidszorg					89	83	83	86	86	84
• Gedrag en maatschappij					72	75	83	70	76	68

4.2 Oordelen over opleiding

Figuur 4.3 en Tabel 4.2

De figuur en tabel laten voor een aantal aspecten zien hoe tevreden schoolverlaters zijn over deze onderdelen. De percentages weerspiegelen de antwoordcategorieën 4 en 5 op een schaal van 1 (zeer ontevreden) tot en met 5 (zeer tevreden). De gediplomeerden van de niveau 1 opleidingen zijn over het algemeen het meest tevreden.

Figuur 4.3 Tevredenheid over sfeer, docenten, vakken, studiebegeleiding (gemiddelde 2008-2012)

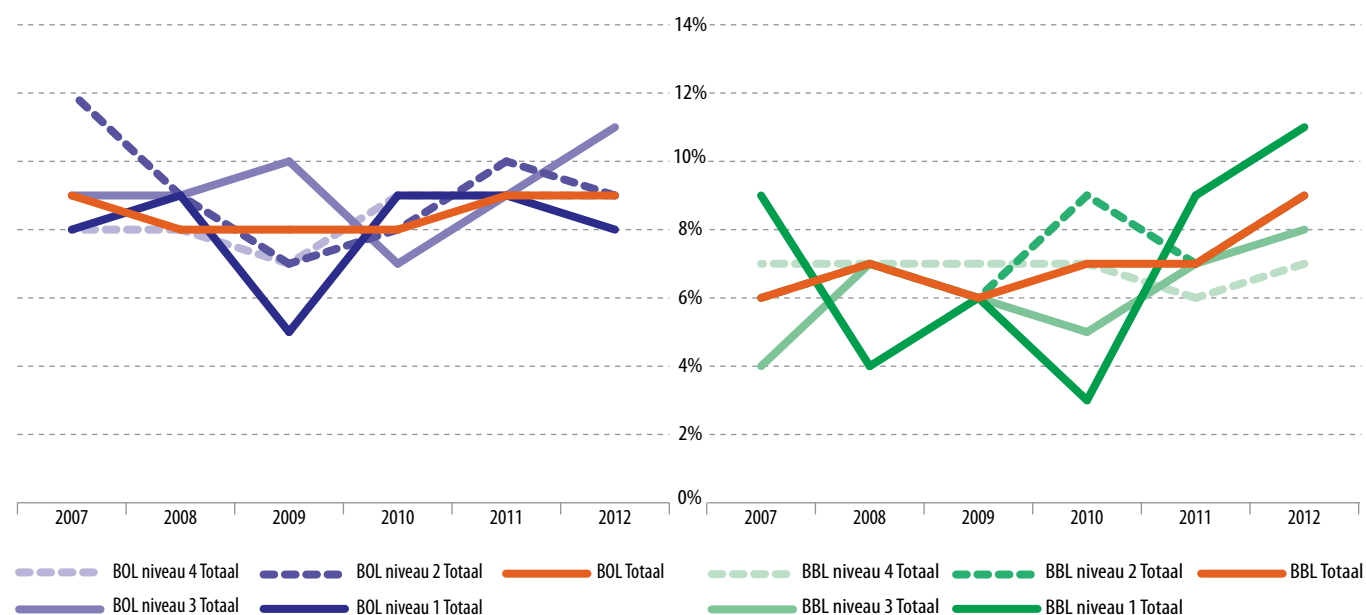
Tabel 4.2 Tevredenheid over voorlichting, lessen, hoeveelheid praktijk, examens, huisvesting en materiële voorzieningen (gemiddelde 2008-2012)

	Voorlichting studie- en beroepsmogelijkheden %	Manier waarop leraren lesgeven %	Hoeveelheid praktijk %	Manier van examineren %	Kwaliteit examens %	Huisvesting %	Materiële voorzieningen %
MBO TOTAAL	34	45	48	46	44	50	45
BOL Totaal	34	42	49	43	41	49	46
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	39	49	46	47	50	45	45
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	35	41	48	45	44	45	44
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	31	36	46	41	39	46	45
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	34	43	51	42	39	52	47
BBL Totaal	35	51	46	51	50	51	44
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>	39	58	52	56	57	53	41
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>	36	51	46	51	51	50	41
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>	36	48	45	50	50	51	47
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>	31	51	45	51	46	52	46

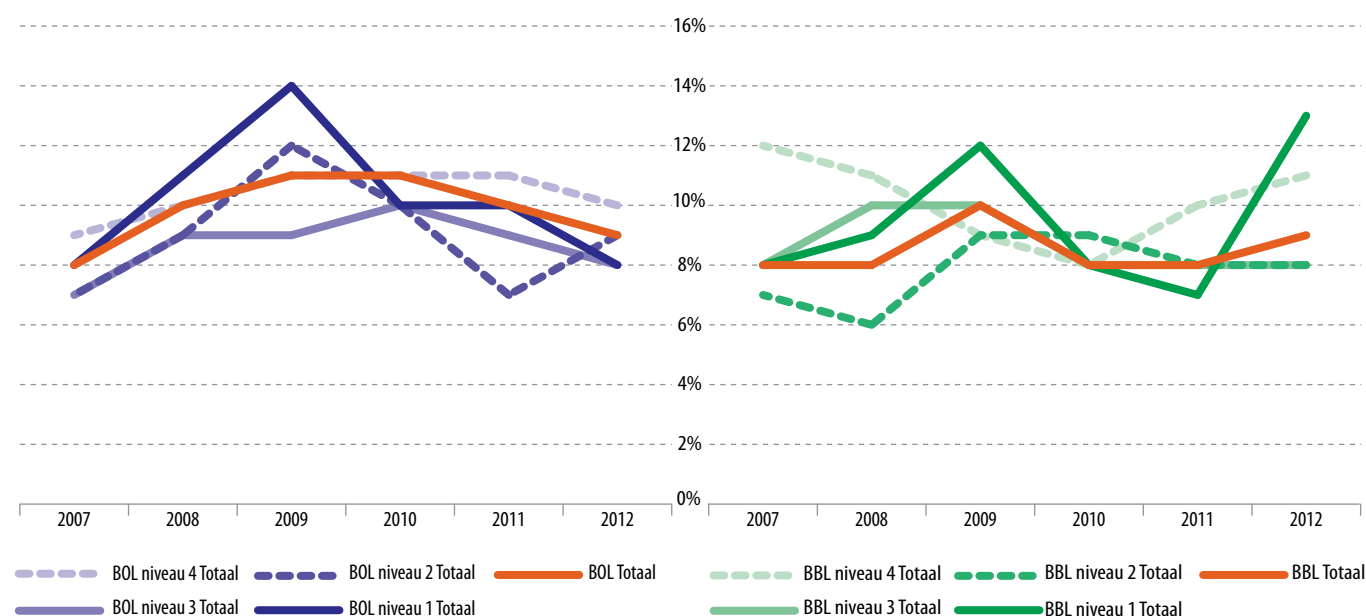
Figuur 4.4 en 4.5

In de figuren 4.4 en 4.5 staat het oordeel van de mbo gediplomeerden wat betreft de breedte van de gevolgde opleiding. Figuur 4.4 geeft het percentage van de gediplomeerden aan die de opleiding achteraf gezien te smal vonden en figuur 4.5 de percentages die de opleiding te breed vonden.

Figuur 4.4 Oordeel over de breedte van de opleiding: percentage 'te smal'

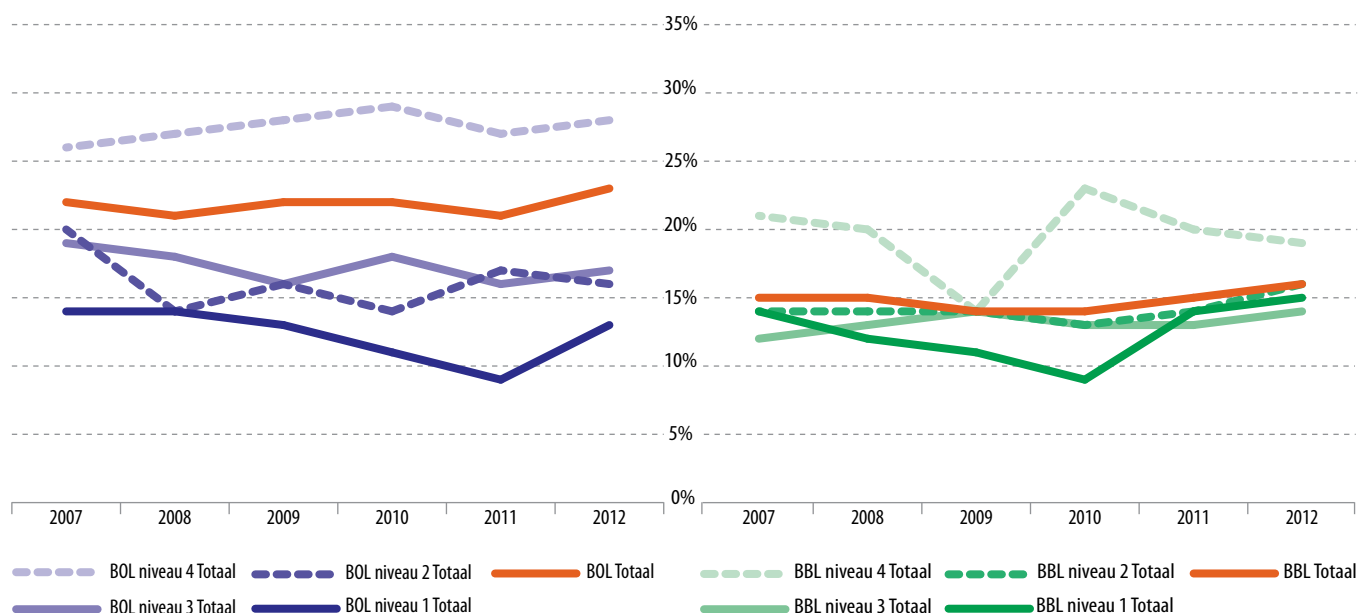
Figuur 4.5 Oordeel over de breedte van de opleiding: percentage 'te breed'

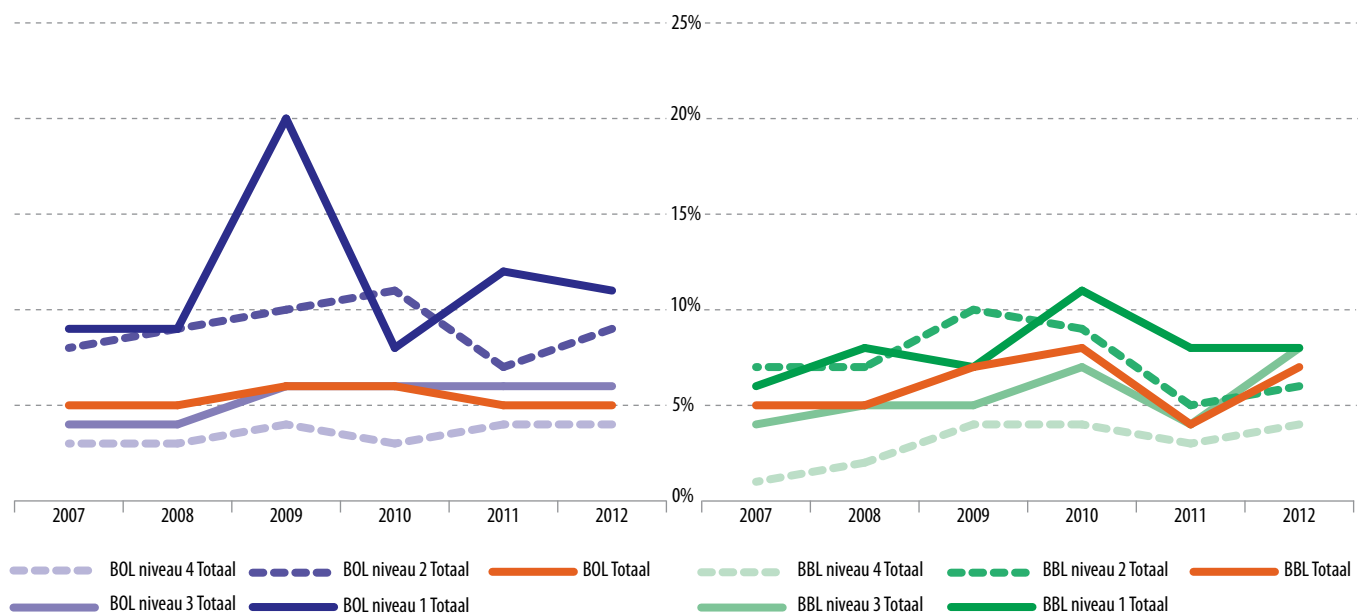
Figuur 4.6 en 4.7

In de figuren 4.6 en 4.7 staat het oordeel van de mbo gediplomeerden wat betreft de moeilijkheidsgraad van de gevolgde opleiding. Figuur 4.6 geeft het percentage van de gediplomeerden aan die de opleiding achteraf gezien te makkelijk vonden en figuur 4.7 de percentages die de opleiding te moeilijk vonden. De mbo gediplomeerden van de niveau 4 opleidingen vinden over het algemeen de gevolgde opleiding het vaakst te makkelijk en het minst vaak te moeilijk ten opzichte van de gediplomeerden van de andere niveaus.

Figuur 4.6 Oordeel over opleiding: percentage (veel) te lage moeilijkheidsgraad

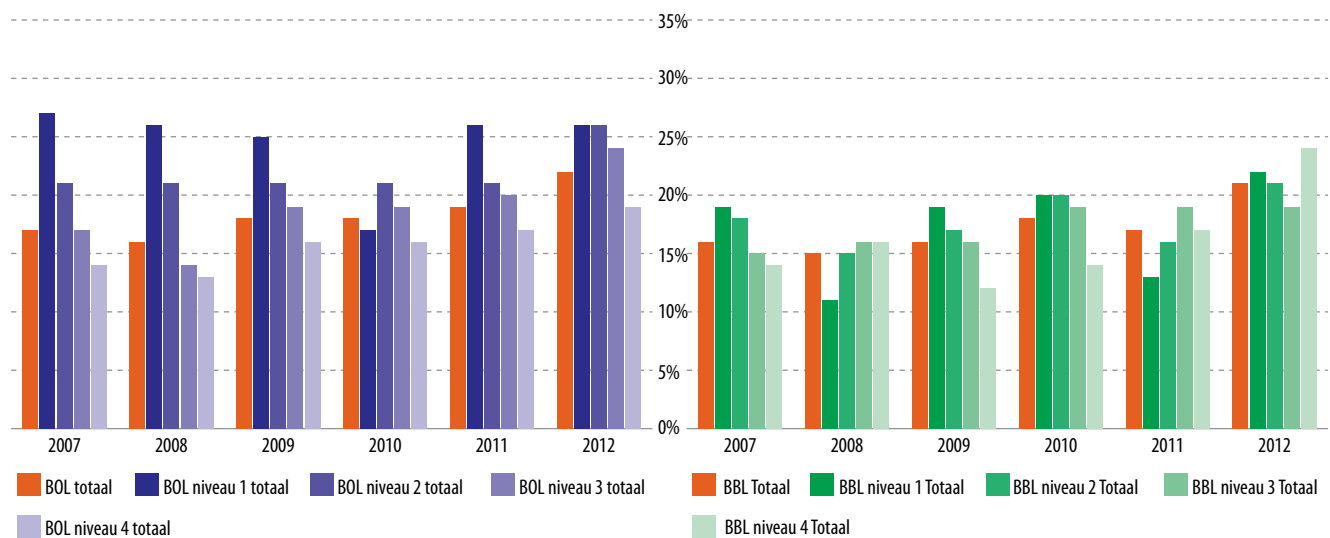
Figuur 4.7 Oordeel over opleiding: percentage (veel) te hoge moeilijkheidsgraad

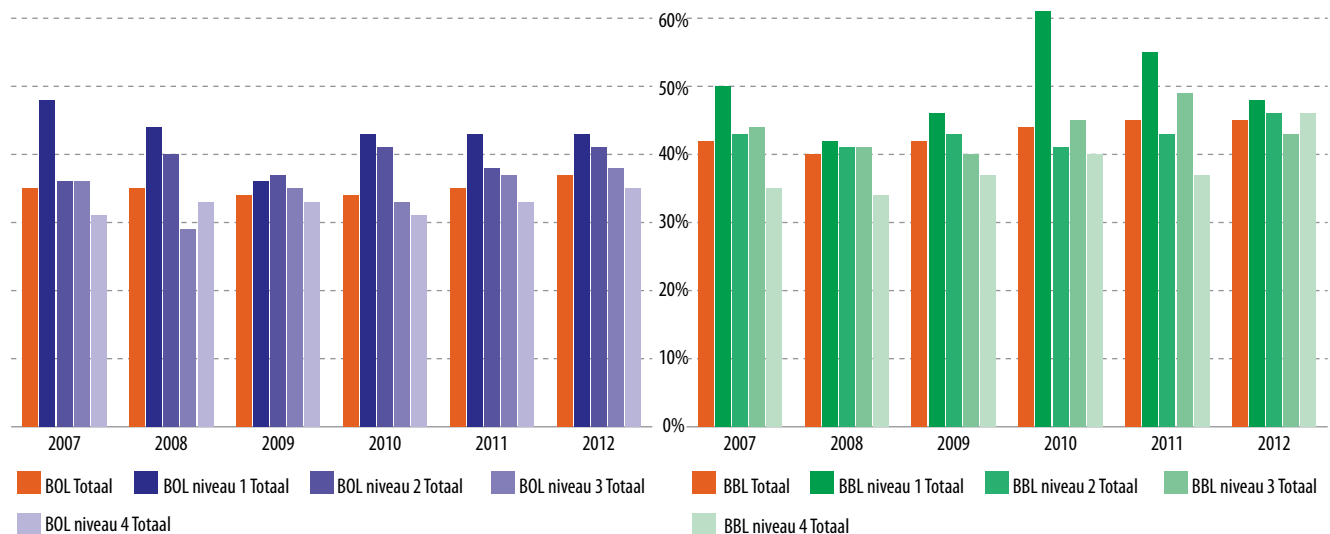
Figuur 4.8 tot en met 4.11

De figuren 4.8 tot en met 4.11 laten de oordelen van de gediplomeerden zien ten aanzien van een aantal onderdelen van hun gevolgde opleiding. De uitstromers van de niveau 1 opleidingen zijn over het algemeen het meest tevreden over hun gevolgde studie.

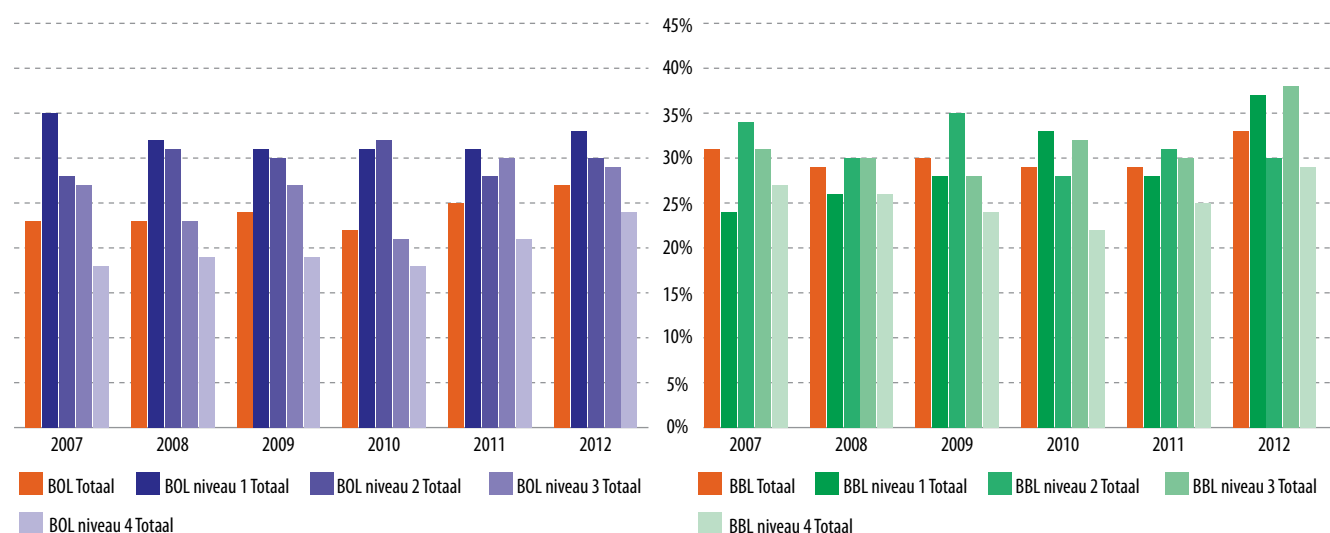
Figuur 4.8 Oordeel over opleiding: percentage (helemaal) mee eens 'docenten streng in beoordeling studenten'

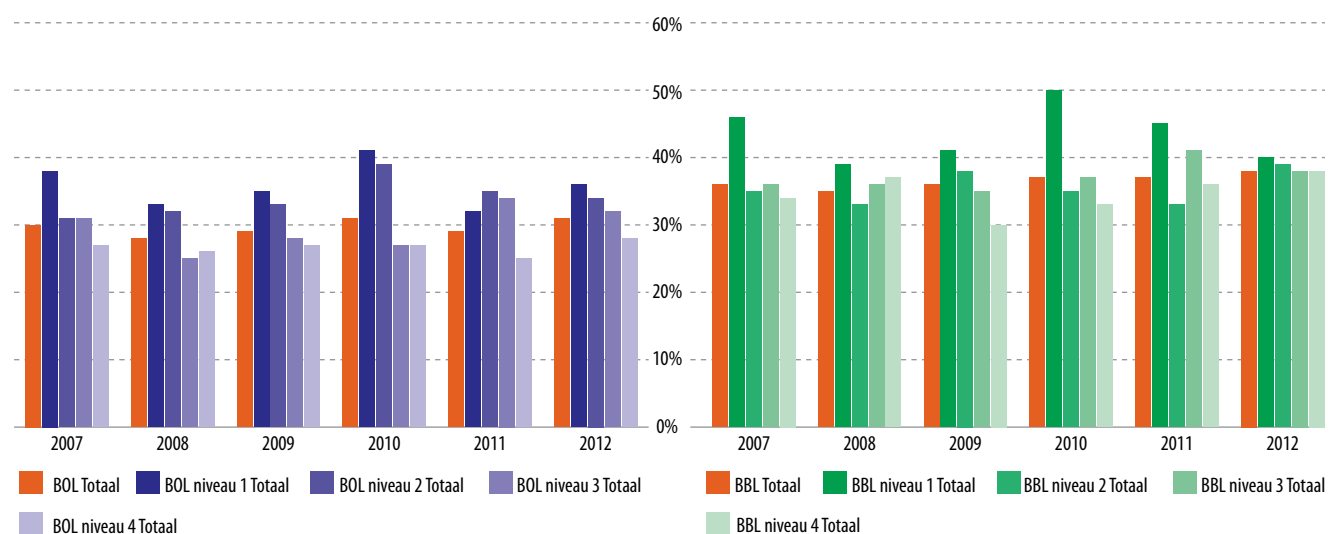
Figuur 4.9 Oordeel over opleiding: percentage (helemaal) mee eens 'voldoende getoetst op inzicht'

Figuur 4.10 Oordeel over opleiding: percentage (helemaal) mee eens 'examens algemeen pittig'

Figuur 4.11 Oordeel over opleiding: percentage (helemaal) mee eens 'niveau van opleiding was uitdagend'

Tabel 4.3

In 2012 zouden acht van de tien mbo gediplomeerden achteraf voor dezelfde opleiding kiezen. De uitstroom van de bbl zou iets vaker voor dezelfde studie kiezen dan de bol uitstroom. De tabel toont dat de tevredenheid over de gemaakte studiekeuze de afgelopen jaren structureel hoog is geweest. Mbo schoolverlaters met een economische opleidingsachtergrond zijn het minst tevreden maar ook hier zou het merendeel dezelfde opleidingskeuze maken.

Tabel 4.3 Percentage dat achteraf opnieuw zou kiezen voor dezelfde opleiding

	1999/00	2001/02	2003/04	2005/06	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
MBO TOTAAL	79	77	77	76	80	80	79	80	80	80
BOL Totaal	79	77	77	76	77	78	77	78	77	77
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	71	80	64	74	69	75	68	72	75	80
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	73	70	70	69	70	74	73	75	74	77
• Landbouw	67	77	77	67	77	57	58	72	78	72
• Techniek	71	75	65	64	72	76	79	64	75	83
• Economie	72	69	65	68	67	71	72	76	67	71
• Gezondheidszorg	80	68	80	74	72	77	73	81	80	79
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	74	76	80	76	78	79	77	79	76	76
• Landbouw	67	74	74	71	73	68	73	74	73	74
• Techniek	80	78	76	71	77	68	67	92	76	77
• Economie	75	74	72	70	77	72	71	72	70	70
• Gezondheidszorg	76	77	77	78	78	82	81	78	78	88
• Gedrag en maatschappij	x	80	86	79	81	85	84	85	86	73
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	81	80	80	79	82	80	79	79	79	77
• Landbouw	76	76	82	76	80	76	78	75	74	73
• Techniek	85	84	85	81	82	82	79	79	80	77
• Economie	75	72	74	75	78	76	75	76	76	76
• Gezondheidszorg	83	80	81	83	84	81	81	81	85	81
• Gedrag en maatschappij	86	86	81	82	85	83	83	81	80	78
BBL Totaal					83	85	84	83	84	84
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					83	82	87	75	78	83
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					82	84	84	81	82	85
• Landbouw					78	79	87	82	86	86
• Techniek					83	88	88	81	85	87
• Economie					80	74	71	78	74	79
• Gezondheidszorg					84	91	84	84	80	82
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					86	87	83	85	88	84
• Landbouw					87	89	80	90	87	80
• Techniek					88	89	81	84	85	85
• Economie					75	73	72	78	88	78
• Gezondheidszorg					87	91	90	95	92	89
• Gedrag en maatschappij					86	88	90	77	85	81
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					82	85	84	83	85	86
• Landbouw					x	x	82	93	x	x
• Techniek					89	90	83	87	86	92
• Economie					73	81	77	69	86	82
• Gezondheidszorg					84	86	87	78	85	86
• Gedrag en maatschappij					81	83	90	94	87	82

Tabel 4.4 en 4.5

De tevredenheid over de gevolgde opleiding als basis om te starten op de arbeidsmarkt is in de laatste jaren iets afgenomen ten opzichte van de jaren er voor. Met uitzondering van de niveau 1 gediplomeerden zijn de uitstromers van de bbl in de regel iets vaker tevreden dan hun studiegenoten van de bol. Ook als het gaat om de opleiding als basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden zijn de bbl gediplomeerden vaker tevreden over hun gevolgde opleiding, met name de bbl uitstroom van de niveau 3 en 4 opleidingen.

Tabel 4.4 Percentage dat vindt dat opleiding goede basis is om te starten op arbeidsmarkt

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%
MBO TOTAAL	50	52	51	47	46	45
BOL Totaal	46	48	48	43	42	41
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	41	41	40	35	45	35
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	40	42	48	43	39	40
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	50	50	48	49	44	46
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	48	51	48	42	42	40
BBL Totaal	56	59	58	54	51	51
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>	37	39	41	34	32	30
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>	51	55	54	48	49	45
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>	63	67	64	60	58	56
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>	61	61	63	63	56	61

Tabel 4.5 Percentage dat vindt dat opleiding goede basis is voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%
MBO TOTAAL	57	61	62	61	56	57
BOL Totaal	55	59	59	58	55	55
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	51	58	61	58	50	45
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	51	59	60	59	54	57
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	57	59	60	61	56	55
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	56	59	58	56	56	55
BBL Totaal	61	65	66	65	58	59
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>	49	52	56	64	41	40
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>	59	61	66	61	54	54
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>	66	71	68	67	64	64
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>	65	68	69	68	65	70

4.3 De doorstroom naar het vervolgonderwijs

Tabel 4.6

In tabel 4.6 staat het percentage van de gediplomeerden dat na het behalen van het diploma aan een vervolgopleiding begonnen is. De afgelopen jaren is ongeveer de helft van de bol gediplomeerden aan een vervolgopleiding begonnen. Door het meer arbeidsmarktgerichte karakter van de bbl stromen van deze gediplomeerden minder mensen door naar een vervolgstudie, van de totale bbl uitstroom gaat de laatste jaren ongeveer een kwart verder met een vervolgstudie.

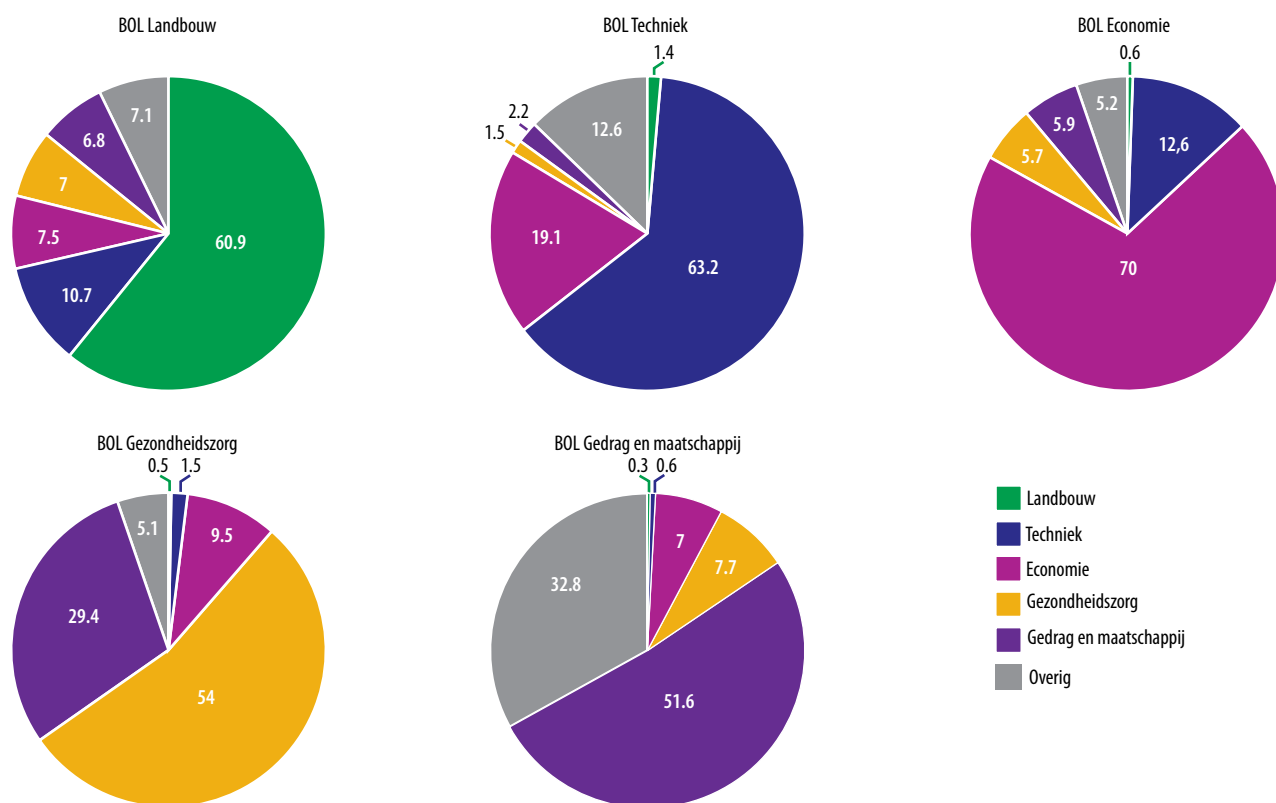
Tabel 4.6 Percentage dat aan een vervolgopleiding is begonnen

	1999/00	2001/02	2003/04	2005/06	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
MBO TOTAAL	48	47	49	48	32	46	43	45	44	43
BOL Totaal	48	47	49	48	42	55	53	56	56	56
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	49	44	45	40	23	53	51	67	56	74
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	49	48	50	51	32	60	59	58	60	59
• Landbouw	29	26	39	42	26	44	53	52	57	66
• Techniek	52	50	48	56	31	59	62	60	70	55
• Economie	45	47	48	43	27	55	53	52	52	53
• Gezondheidszorg	59	51	56	58	41	69	65	65	61	66
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	40	31	33	33	27	43	43	48	44	45
• Landbouw	17	26	32	30	16	45	41	45	24	37
• Techniek	33	34	31	36	20	40	28	43	43	49
• Economie	56	38	27	37	44	53	55	64	57	55
• Gezondheidszorg	47	28	29	31	16	37	34	40	43	39
• Gedrag en maatschappij	0	20	39	34	23	41	39	42	30	34
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	49	50	54	55	55	57	55	57	59	58
• Landbouw	42	48	50	43	37	52	46	53	51	50
• Techniek	48	51	54	58	56	54	54	56	59	56
• Economie	50	51	56	58	59	63	62	65	68	66
• Gezondheidszorg	48	31	40	39	40	44	46	45	48	43
• Gedrag en maatschappij	53	56	62	59	61	63	57	56	56	64
BBL Totaal					15	28	26	29	26	23
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					10	30	25	29	20	20
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					19	35	33	34	34	29
• Landbouw					18	25	21	23	32	32
• Techniek					27	46	44	45	43	32
• Economie					9	21	21	22	18	23
• Gezondheidszorg					15	27	20	18	21	25
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					13	24	21	25	25	18
• Landbouw					5	13	16	23	26	18
• Techniek					20	33	27	34	33	26
• Economie					14	20	26	30	30	22
• Gezondheidszorg					7	20	12	11	14	7
• Gedrag en maatschappij					8	11	16	18	10	10
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					15	17	18	24	16	19
• Landbouw					x	x	26	7	x	x
• Techniek					19	13	25	34	16	27
• Economie					18	22	19	39	14	26
• Gezondheidszorg					16	9	15	14	13	11
• Gedrag en maatschappij					10	20	12	18	25	14

Figuur 4.12 en 4.13

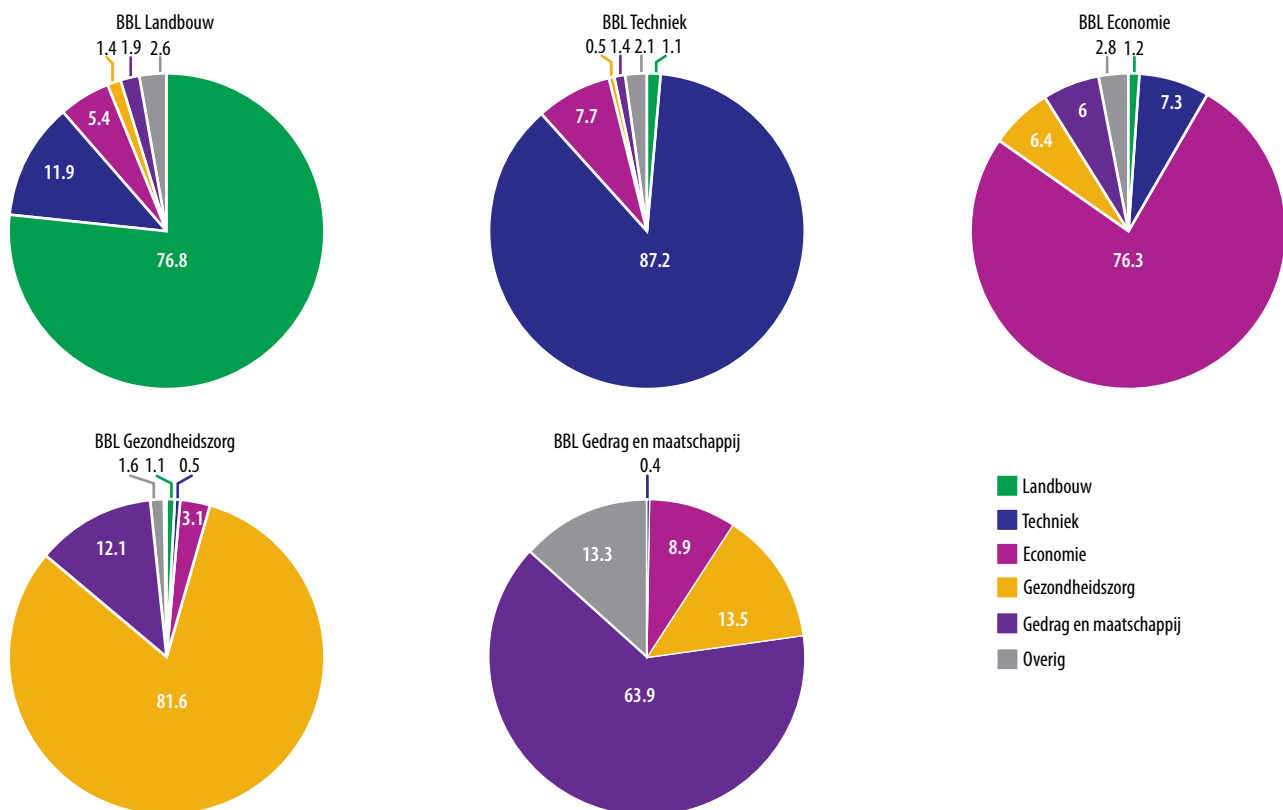
De figuren 4.12 en 4.13 geven aan in hoeverre de mbo gediplomeerden doorstromen binnen de eigen richting. Voor beide figuren zijn data van de meetjaren 2008 tot en met 2012 gebruikt. Van doorstroom binnen de eigen richting is sprake wanneer de opleidingssector van de vervolgopleiding gelijk is aan de opleidingssector van de gevolgde opleiding. Uit figuur 4.12 blijkt dat met name de bol gediplomeerden uit de sector economie kiezen voor een vervolgstudie binnen de eigen richting. Vanuit de sector gezondheidszorg is de doorstroom naar een vervolgopleiding in de eigen richting het minst. Het relatief hoge aandeel (bijna 33%) van de bol Gedrag en maatschappij verder lerenden in de categorie 'overig' wordt met name veroorzaakt door de doorstroom naar de sector 'onderwijs' in het hbo.

Figuur 4.12 Doorstroom naar richtingen vervolgonderwijs bol gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

Figuur 4.13

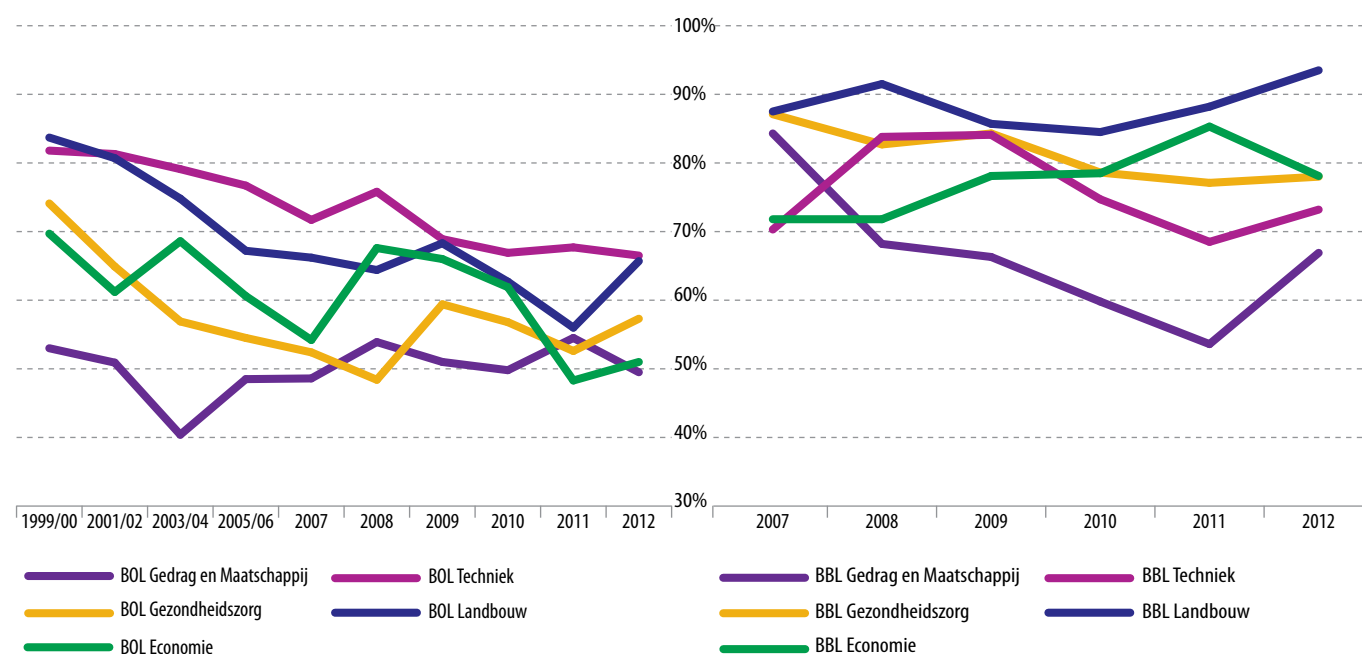
In vergelijking met bol gediplomeerden stromen de verder lerende bbl gediplomeerden vaker door naar een vervolgonderwijs binnen de eigen richting. Behalve in de sector bbl Gedrag en maatschappij zijn in de meetjaren 2008 tot en met 2012 in iedere sector minstens driekwart van de verder lerende bbl-ers doorgestroomd naar een opleiding in de eigen richting.

Figuur 4.13 Doorstroom naar richtingen vervolgonderwijs bbl gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

Figuur 4.14

Figuur 4.14 laat per bol en bbl sector het aandeel van de verder lerende gediplomeerden zien dat doorgestroomd is naar een vervolgopleiding binnen de eigen richting.

Figuur 4.14 Percentage doorgestroomd naar verwante richting bol/bbl gediplomeerden 1999-2012

Figuur 4.15a tot en met 4.15c

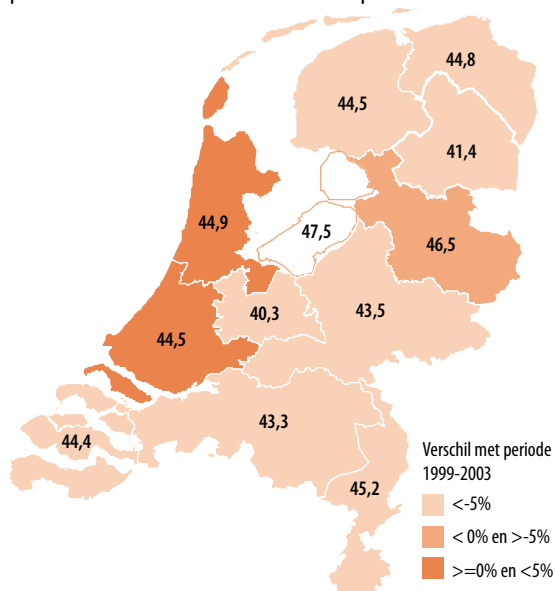
Figuur 4.15 laat per provincie het gemiddelde voor een drietal indicatoren voor de jaren 2008-2012 zien. Door middel van de kleuring per provincie is eveneens te zien hoe dit gemiddelde zich verhoudt tot het gemiddelde voor deze zelfde indicatoren voor de periode 1999-2003. Vanwege het ontbreken van gegevens van de periode 1999-2003 voor de provincie Flevoland kent deze provincie in figuur 4.15 geen kleuring.

In figuur 4.15a staat het gemiddelde percentage van de gediplomeerden die doorgestroomd zijn naar een vervolgopleiding vermeld. Zo is 44,5% van de gediplomeerde mbo-ers uit de provincie Zuid-Holland doorgestroomd naar een vervolgopleiding. Ten opzichte van de periode 1999-2003 komt dit neer op een stijging van tussen de 0 en 5-procentpunten.

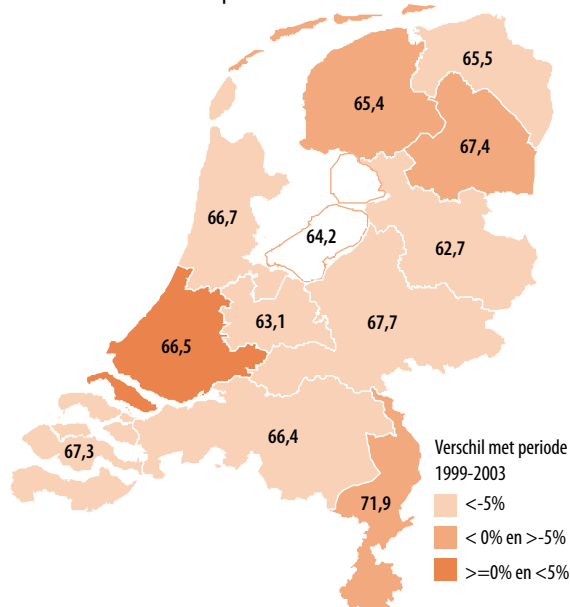
Figuur 4.15b toont de verwante doorstroom per provincie. De provincie Limburg kent met 71,9% een relatief hoge verwante doorstroom maar ook voor deze provincie betekent dit een afname van de verwante doorstroom ten opzichte van de periode 1999-2003.

Figuur 4.15c laat zien in hoeverre de verder lerende mbo-ers weer gestopt zijn met hun vervolgstudie. Behalve dat uit de figuur blijkt dat de verschillen tussen de verschillende provincies niet groot zijn geldt voor bijna alle provincies dat er een verbetering (vermindering) heeft plaatsgevonden in het percentage dat voortijdig gestopt is met de vervolgopleiding ten opzichte van de periode 1999-2003.

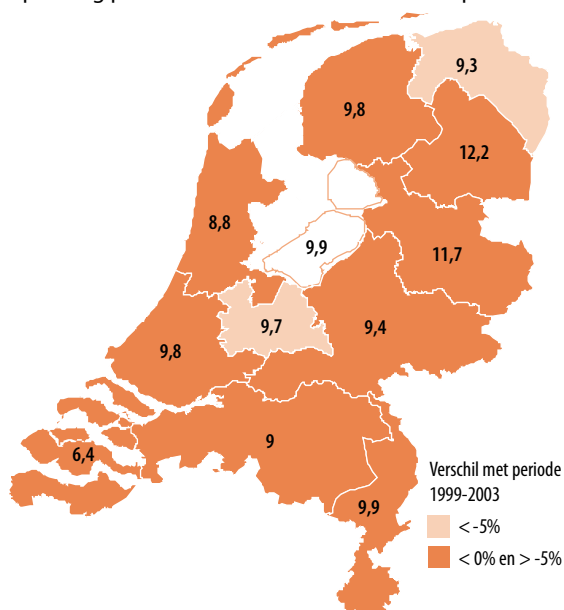
Figuur 4.15a Percentage doorstroom naar een vervolgopleiding periode 2008-2012 en verschil met periode 1999-2003

Figuur 4.15b Percentage verwante doorstroom periode 2008-2012 en verschil met periode 1999-2003

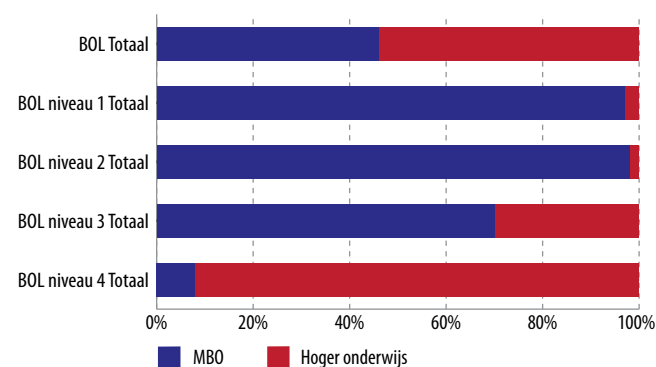
Figuur 4.15c Percentage voortijdig gestopt met eerste vervolgopleiding periode 2008-2012 en verschil met periode 1999-2003

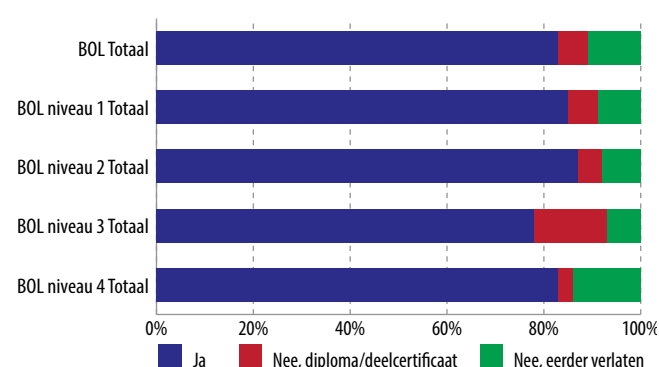
Figuur 4.16 tot en met 4.19

In de figuren 4.16 en 4.18 staat in hoeverre de verder lerende bol (4.16) en bbl (4.18) gediplomeerden doorstromen naar het mbo en het hbo. Figuur 4.17 laat voor deze bol gediplomeerden zien in hoeverre men nog met de vervolgstudie bezig is. Figuur 4.19 doet hetzelfde voor de bbl gediplomeerden. Alle vier figuren zijn gebaseerd op data van de meetjaren 2008 tot en met 2012.

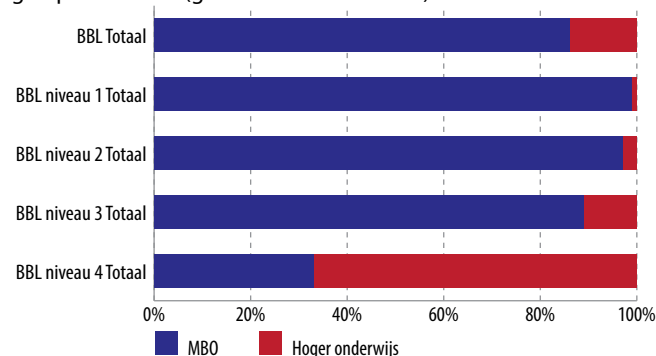
Figuur 4.16 Doorstroom naar soort vervolgonderwijs voor bol gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

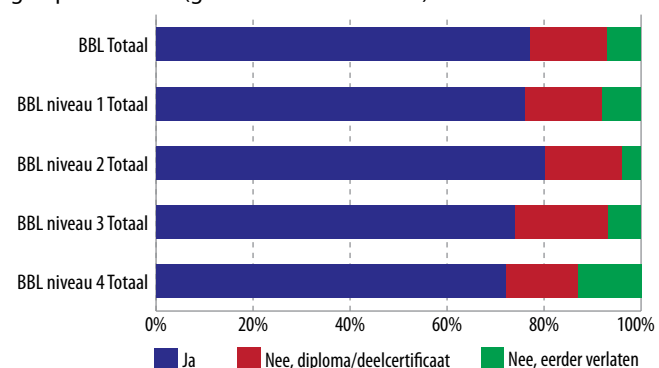
Figuur 4.17 Nog bezig met vervolgopleiding voor bol gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

Figuur 4.18 Doorstroom naar soort vervolgonderwijs voor bbl gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

Figuur 4.19 Nog bezig met vervolgopleiding voor bbl gediplomeerden (gemiddelde 2008-2012)

Tabel 4.7

De tabel laat zien dat het merendeel van de verder lerende gediplomeerden tevreden is over de aansluiting tussen hun gevolgte opleiding en hun vervolgopleiding.

Tabel 4.7 Oordeel over aansluiting vervolgopleiding met gevolgte opleiding: percentage redelijk tot goed

	1999/00	2001/02	2003/04	2005/06	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
MBO TOTAAL	76	76	78	76	71	76	75	75	69	71
BOL Totaal	76	76	78	76	69	73	71	72	66	68
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	77	79	90	89	78	83	81	94	85	84
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	80	82	86	84	79	83	81	82	75	81
• Landbouw	63	78	89	74	x	x	81	69	83	81
• Techniek	89	88	74	77	80	82	74	80	74	82
• Economie	76	81	87	84	79	81	85	84	75	76
• Gezondheidszorg	82	80	91	88	77	84	83	83	76	83
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	73	73	73	76	69	74	78	74	70	74
• Landbouw	62	63	73	64	x	70	78	68	x	67
• Techniek	72	85	74	76	x	73	x	84	58	83
• Economie	80	68	86	67	66	70	75	68	68	67
• Gezondheidszorg	72	77	69	86	70	79	83	72	76	79
• Gedrag en maatschappij	x	x	73	75	73	75	81	81	73	85
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	75	75	75	72	65	67	63	63	59	60
• Landbouw	70	75	75	65	67	65	71	59	57	59
• Techniek	79	76	71	69	65	58	58	57	59	54
• Economie	72	72	75	74	64	72	63	67	59	60
• Gezondheidszorg	72	73	77	71	65	69	65	65	61	72
• Gedrag en maatschappij	76	77	79	73	66	68	63	64	60	58
BBL Totaal					81	84	87	84	79	81
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					x	88	84	82	90	84
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					88	88	90	91	82	86
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					77	82	90	81	78	80
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					64	65	68	71	67	63

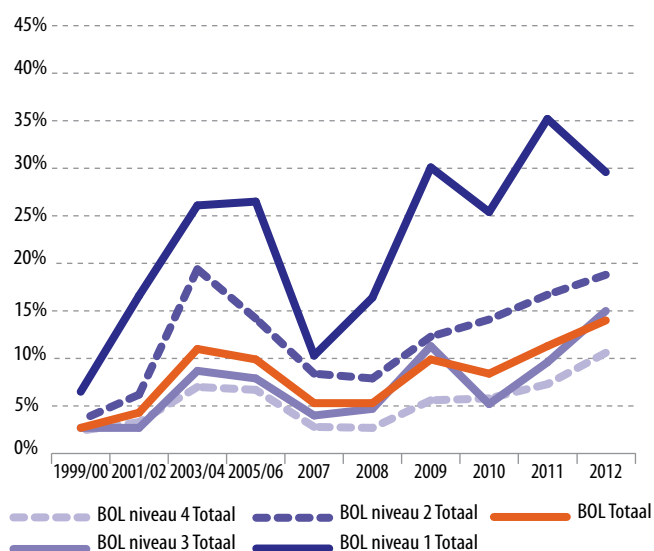
4.4 De arbeidsmarkt

Van de gediplomeerde bol uitstroom bieden zich bijna 6 van de 10 afgestudeerden aan op de arbeidsmarkt. De bbl-ers bieden zich vrijwel allemaal aan op de arbeidsmarkt.

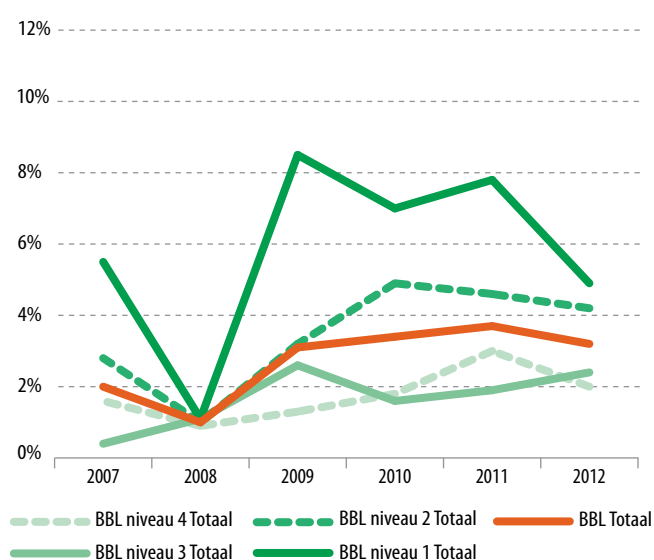
Figuur 4.20 en 4.21

De figuren 4.20 en 4.21 en tabel 4.8 tonen welk deel van degenen die zich aanbieden op de arbeidsmarkt anderhalf jaar na afstuderen werkloos is. Beide figuren tonen niet alleen dat de werkloosheid sinds 2009 stijgende is maar ook dat de werkloosheid van de bbl uitstroom structureel lager is dan die van de bol. Dat een niveau 1 diploma geen geschikte startkwalificatie voor de arbeidsmarkt is komt ook uit de beide figuren en tabel naar voren.

Figuur 4.20 Werkloosheidspercentage bol gediplomeerden

Figuur 4.21 Werkloosheidspercentage bbl gediplomeerden

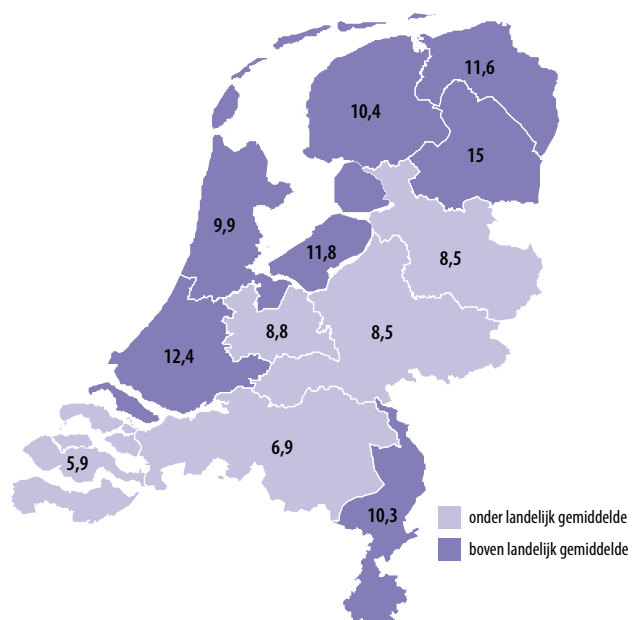
Tabel 4.8 Werkloosheidspercentage naar niveau en sector

	1999/00	2001/02	2003/04	2005/06	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
MBO TOTAAL	2,7	4,3	11	9,9	3,7	3,2	6,4	5,6	8,5	7,8
BOL Totaal	2,7	4,3	11	9,9	5,3	5,3	9,9	8,4	13,5	14
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	6,5	16,6	26,1	26,5	10,3	16,4	30,1	25,4	39,4	29,6
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	3,5	6,2	19,4	14,3	8,4	7,9	12,3	14,1	20,6	18,8
• Landbouw	8,2	6	12,1	16,3	12,5	x	17,7	11,8	19,1	21,5
• Techniek	2,3	3,4	18,5	6,8	4,2	4,9	9,4	17,2	17,5	17,3
• Economie	3,3	7	22,1	15	9,6	8,6	11,8	13,2	20,4	17,9
• Gezondheidszorg	4,7	6,6	15,9	19,7	10	8,6	14,8	13,6	22,9	21
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	2,7	2,7	8,7	7,9	4	4,7	11,3	5,2	11,2	15
• Landbouw	3,4	4	8,7	5,2	1,2	11,8	13,1	4,3	8,3	13,5
• Techniek	0,9	3,3	4,8	12,5	0	8,6	17,6	6,7	3,3	22,3
• Economie	0,7	4,9	14,4	10,3	3,7	4,9	18,2	10,2	18,5	19
• Gezondheidszorg	2,9	1	3,9	3,1	3,6	2,2	4,9	1,3	5,5	3,1
• Gedrag en maatschappij	x	x	11	12,4	6	4,3	9,5	5	10,1	18,8
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	2,4	3,3	7	6,7	2,8	2,7	5,6	5,8	8,4	10,6
• Landbouw	1,6	3,6	5,4	5,8	7,1	2,8	6,4	8,5	11,1	16,1
• Techniek	2	3,2	6,2	3,9	2	3,7	4,8	7,5	8,2	6,3
• Economie	2,3	3,1	8	7,7	2,6	2,8	7,8	8,1	10	14
• Gezondheidszorg	1,8	0,6	5	5,6	1,9	1	3,6	0,8	4,9	6,2
• Gedrag en maatschappij	3,4	4,9	9,4	9,8	4	2,6	5,2	5,6	8,4	13,6
BBL Totaal					2	1	3,1	3,4	4,3	3,2
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					5,5	1,1	8,5	7	10,4	4,9
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					2,8	1	3,2	4,9	5,6	4,2
• Landbouw					0	2,3	3,1	0	1,7	7,4
• Techniek					1,5	0,1	4,2	4,2	5,2	2
• Economie					5,8	1,4	2,8	7,2	9,5	10,9
• Gezondheidszorg					2	2,3	0	6	3,7	3,4
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					0,4	1,1	2,6	1,6	2	2,4
• Landbouw					0	0	0	0,4	2,8	2,4
• Techniek					0	0	2,5	0	2,9	0
• Economie					0,9	2	9,6	5,8	2,2	6,6
• Gezondheidszorg					0	1	0	1,4	0	0,9
• Gedrag en maatschappij					3,3	5,4	3,5	0	3	5,6
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					1,6	0,9	1,3	1,8	2,8	2
• Landbouw					x	x	x	0	x	x
• Techniek					5,5	0,5	0	0	0	0
• Economie					0	0	2,3	5,5	5	4,5
• Gezondheidszorg					0	0,7	1,3	1	2	0
• Gedrag en maatschappij					1,6	2,4	0	2,3	3,5	4,2

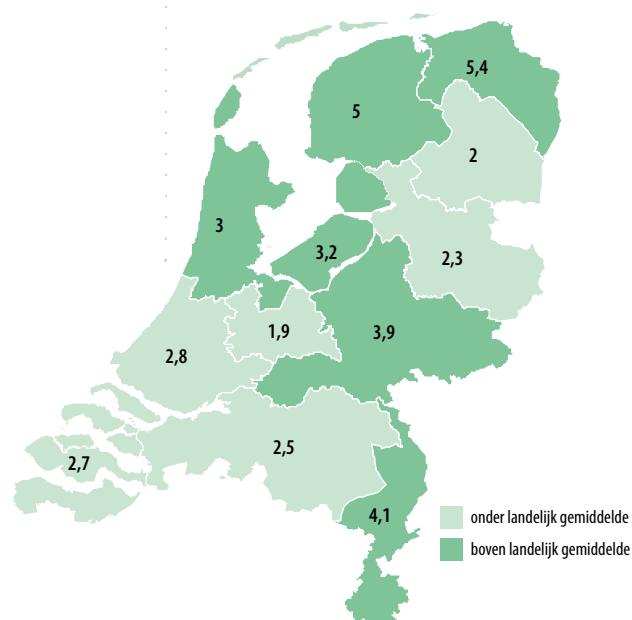
Figuur 22a en 22b

Figuur 22a en 22b laten per provincie de gemiddelde werkloosheid voor de periode 2008-2012 zien. Uit de beide figuren blijkt dat er zowel binnen de bol als de bbl relatief gezien grote verschillen tussen de provincies zijn.

Figuur 4.22a Gemiddeld werkloosheidspercentage bol gediplomeerden 2008-2012

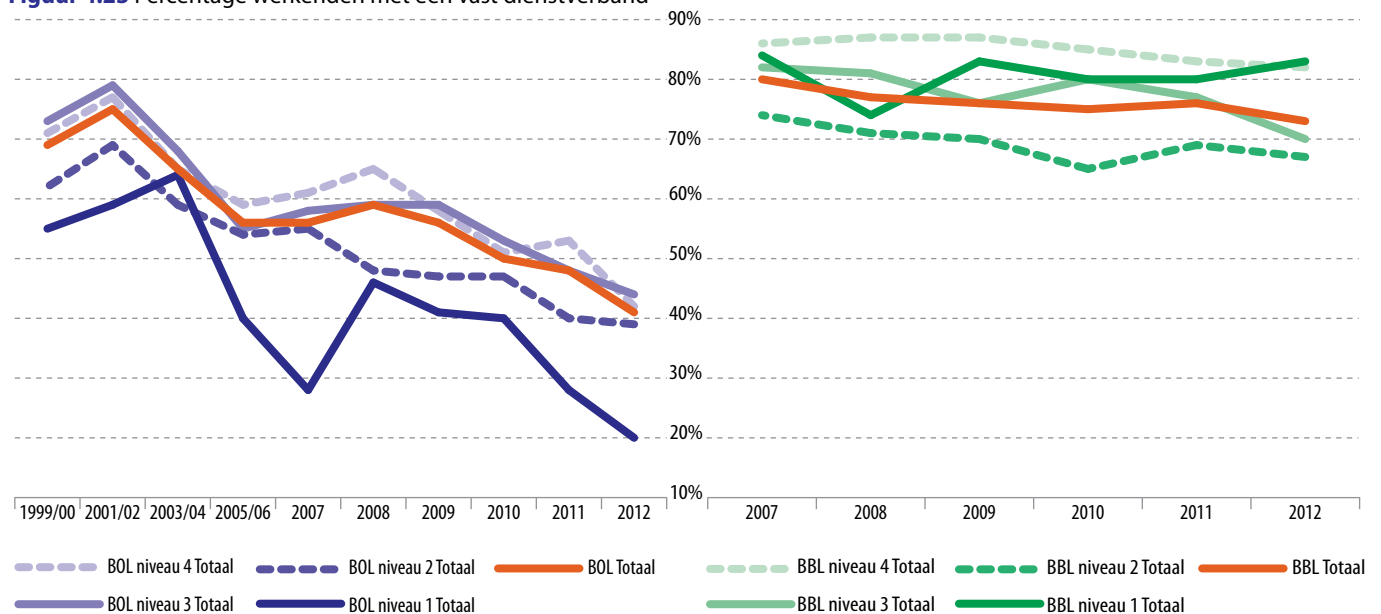
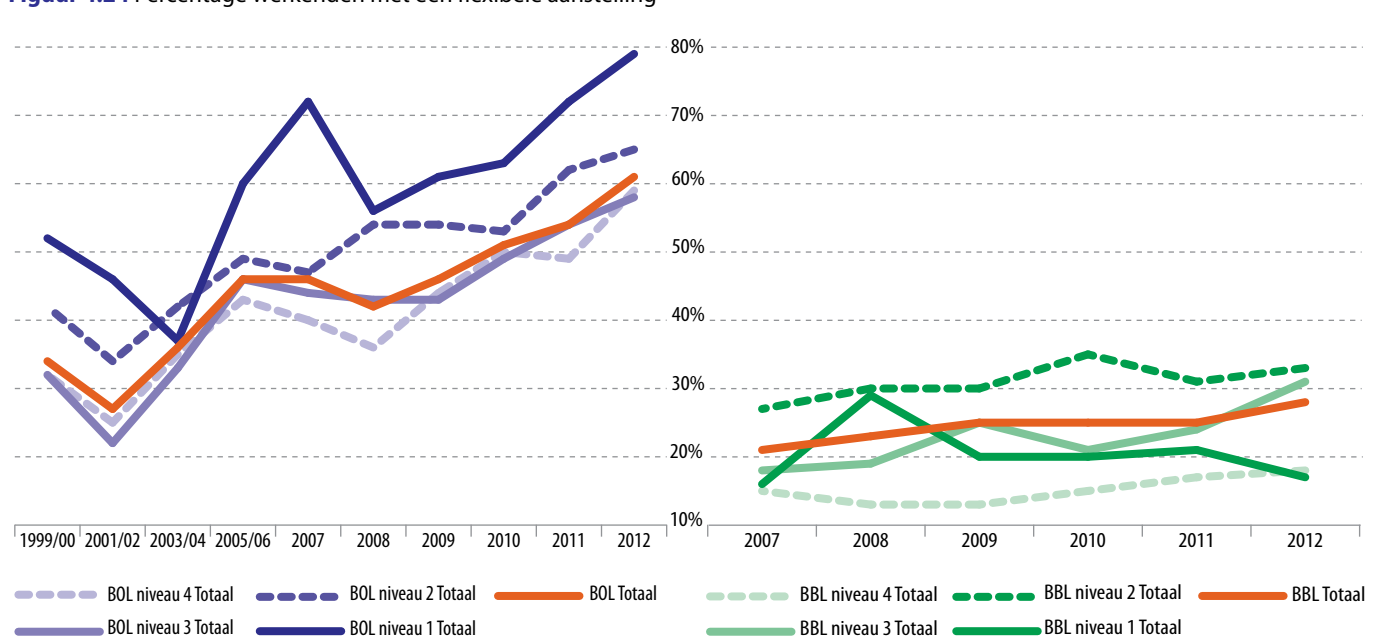

Figuur 4.22b Gemiddeld werkloosheidspercentage bbl gediplomeerden 2008-2012

Figuur 4.23 en 4.24

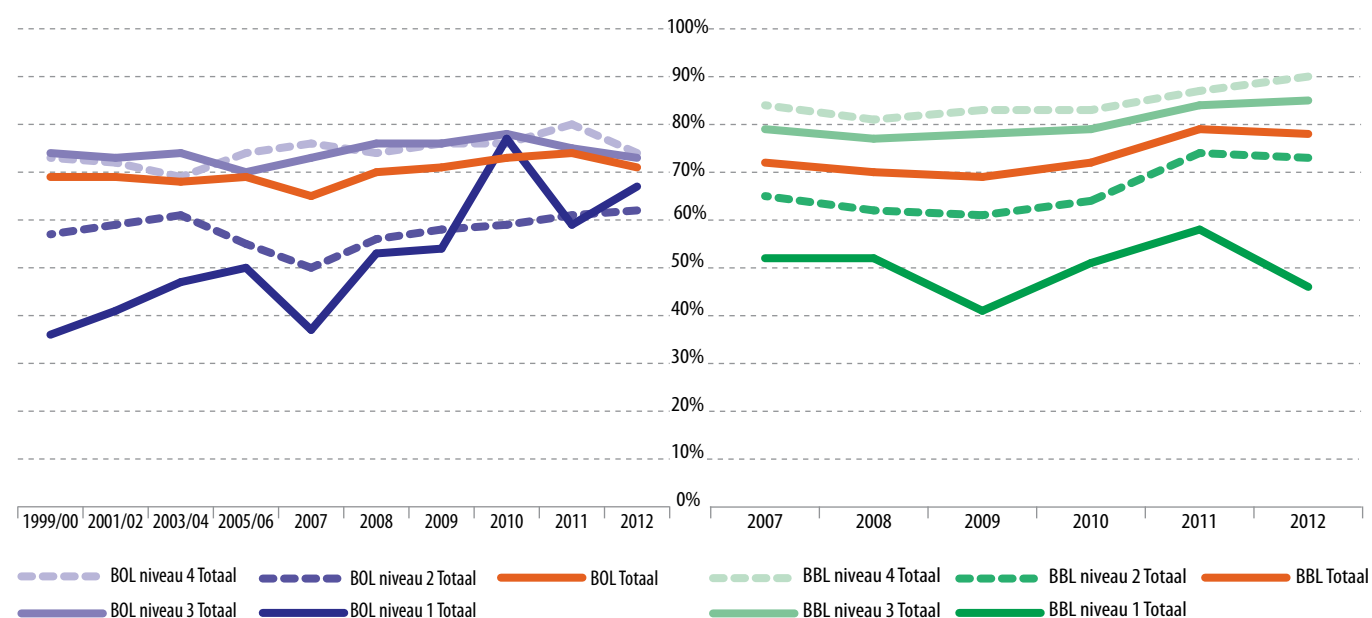
Figuur 4.23 toont het percentage van de werkenden met een vast dienstverband en figuur 4.24 het percentage met een flexibele aanstelling. Onder de flexibele aanstellingen vallen uitzendkrachten, oproepkrachten e.d. en mensen met een tijdelijke aanstelling. Uit beide figuren blijkt dat de bbl werkenden duidelijk meer werkzekerheid in hun functie hebben dan de werkenden met een bol achtergrond.

Figuur 4.23 Percentage werkenden met een vast dienstverband**Figuur 4.24** Percentage werkenden met een flexibele aanstelling

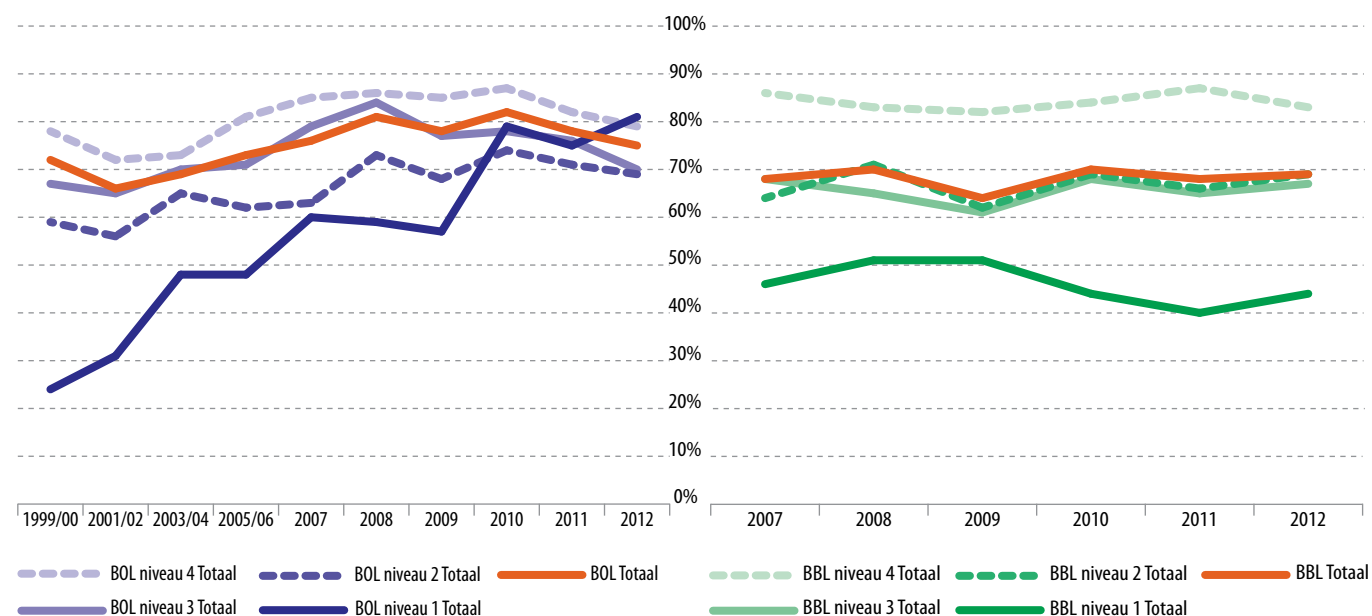
Figuur 4.25 en 4.26

De figuren 4.25 en 4.26 tonen de percentages werkenden met een baan in eigen/verwante richting (4.25) en een baan op minimaal het niveau van de gevolgde opleiding (4.26). Beide cijfers zijn gebaseerd op hetgeen volgens de respondenten door de werkgever voor de functie vereist werd.

Figuur 4.25 Percentage werkenden met een baan in eigen of verwante richting

Figuur 4.26 Percentage werkenden met een baan op minimaal het niveau van de gevolgde opleiding

Tabel 4.9

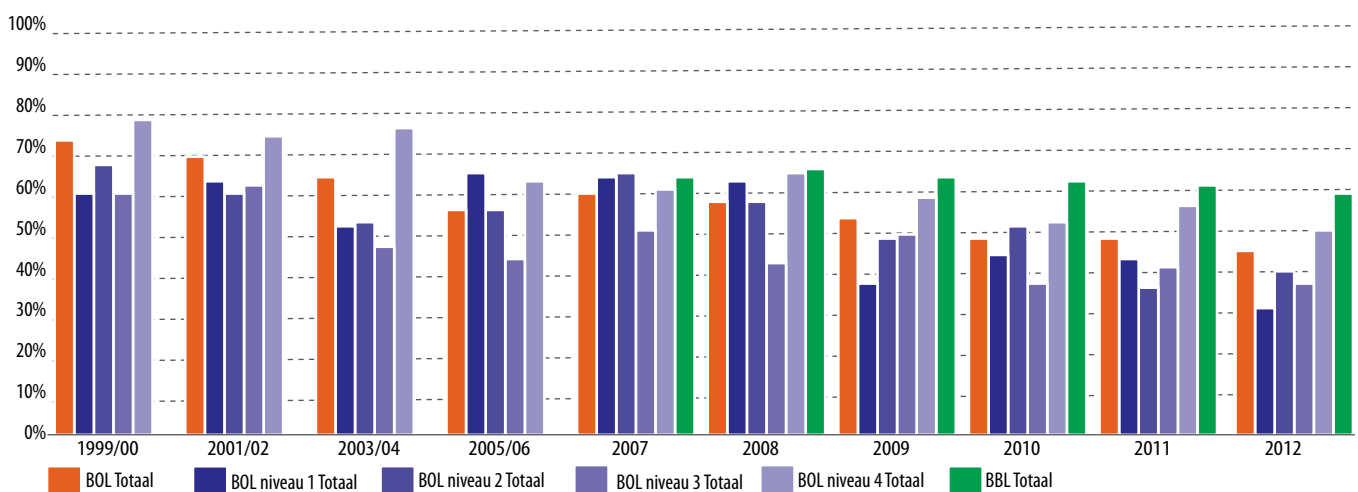
In tabel 4.9 staat het gemiddeld aantal arbeidsuren per week vermeld. Voor de bol gediplomeerden is ten opzichte van de beginjaren de wekelijkse werktijd met zo'n vijf uur afgenomen, dit geldt voor alle niveaus. Ook in de afgelopen vijf meetjaren is er sprake van een daling. Deze daling is niet terug te zien in de wekelijkse arbeidsduur van de bbl gediplomeerden. Binnen deze groep is het aantal gewerkte uren per week in deze periode vrij stabiel gebleven.

Figuur 4.27

De kortere werkweken zijn ook terug te vinden in het percentage werkenden met een full time baan. Figuur 4.27 laat zien dat ook hier sprake is van een daling. Binnen de bol zijn het meestal de gediplomeerden met een niveau 3 opleiding die iets minder vaak een volledige werkweek hebben.

Tabel 4.9 Gemiddeld aantal arbeidsuren per week

	1999/00	2001/02	2003/04	2005/06	2007	2008	2009	2010	2011	2012
BOL Totaal	35,5	34,8	34,1	32,7	33,4	33,1	32,4	31,8	31,3	31,1
BOL niveau 1 Totaal	34,9	34,5	33,6	34,2	33,2	34	30,7	31,8	31,6	28,1
BOL niveau 2 Totaal	35,3	34,3	33,3	32,5	33,8	33,4	31,6	32,6	29,4	30,4
BOL niveau 3 Totaal	34,4	34,2	31,6	30,9	32,3	31	31,4	30,2	30,4	29,8
BOL niveau 4 Totaal	35,7	35,2	35,5	33,7	33,7	33,9	33,3	32,2	32,4	32,1
BBL Totaal					33,8	34,5	34,1	33,8	33,8	33,6
BBL niveau 1 Totaal					33	34,1	34,5	32,3	33,4	32,6
BBL niveau 2 Totaal					34,7	35,5	34,9	34,9	34,7	34,5
BBL niveau 3 Totaal					33,3	34	33,6	33,5	33,5	33,6
BBL niveau 4 Totaal					33,3	33,3	32,7	32,8	33	32,2

Figuur 4.27 Percentage werkenden met een full time baan

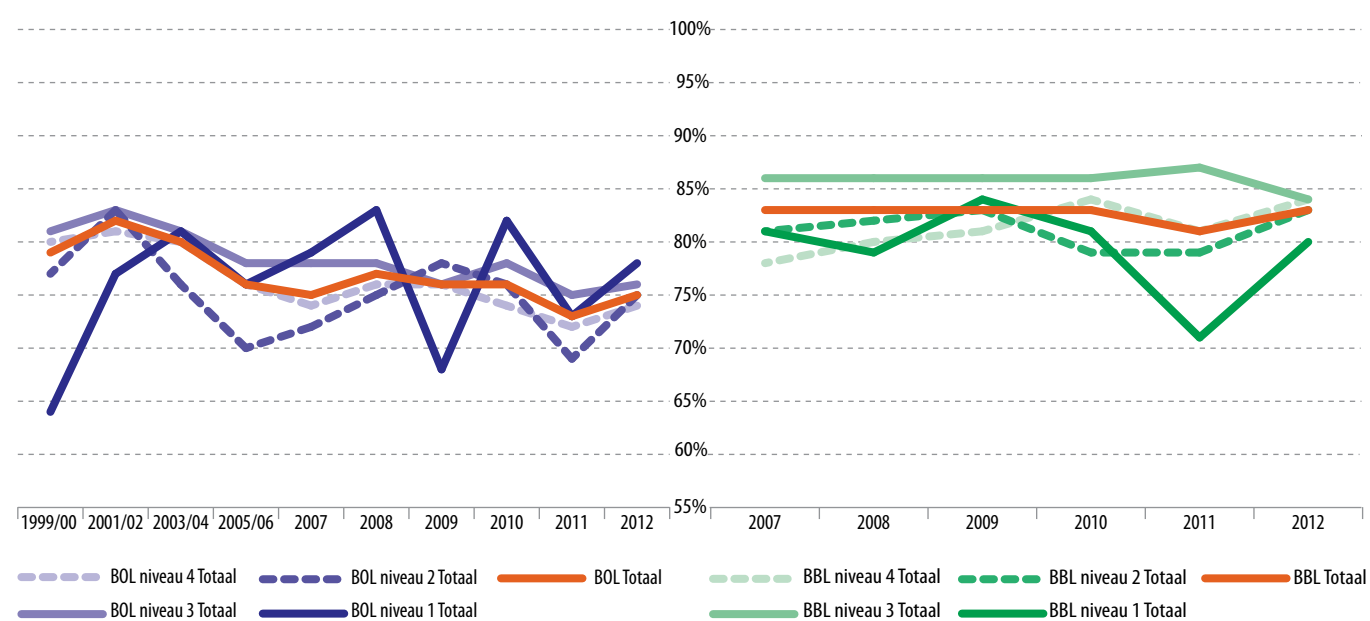
Tabel 4.10

Tabel 4.10 laat de beloning van de werkende pas afgestudeerden zien. De in de tabel getoonde bruto uurlonen zijn exclusief overuren en eventuele toeslagen en zijn voor inflatie gecorrigeerd. In reële termen zijn de uurlonen de laatste jaren (2008 – 2012) redelijk stabiel gebleven met een lichte daling in 2011 en 2012.

Tabel 4.10 Gemiddeld bruto uurloon (excl. nevenfuncties)

	1999/00 €	2001/02 €	2003/04 €	2005/06 €	2007 €	2008 €	2009 €	2010 €	2011 €	2012 €
MBO TOTAAL	9,7	9,9	9,3	9,4	10,9	10,8	11	11,2	11,1	10,7
BOL Totaal	9,7	9,9	9,3	9,4	10	9,9	10,2	10,2	9,8	9,4
<i>BOL niveau 1 Totaal</i>	7,4	8,2	7	6,9	8,6	7	7	6,3	6,9	7,2
<i>BOL niveau 2 Totaal</i>	7,9	8,4	7,8	7,8	8,3	8,3	8,3	8,4	8,1	7,8
• Landbouw	6,6	6,5	6,9	6,9	6,7	x	6,9	9,5	x	5,7
• Techniek	8,3	8,6	8,1	7,5	8,4	8,8	8	9	8,9	8
• Economie	7,9	8,2	7,3	7,6	8,5	8,2	8,5	7,9	7,8	7,8
• Gezondheidszorg	8	9	8,6	8,7	8,1	7,9	9	8,6	8,1	7,9
<i>BOL niveau 3 Totaal</i>	9,3	9,5	9,4	9,4	10,4	10	10,7	10,2	9,8	9,2
• Landbouw	8,5	8,2	7,8	7,8	8,7	8	8,4	7,9	8,6	6
• Techniek	10,4	10,1	10,3	9,4	12	10,5	x	11,1	9,1	9,6
• Economie	8,8	9,6	8,5	8,8	9,7	9,1	10,2	8,9	8,8	8,6
• Gezondheidszorg	9,6	9,8	10	9,9	10,4	10,3	10,7	10,6	10	10,1
• Gedrag en maatschappij	x	x	9,8	9,5	10,8	10,7	11,4	11,1	11,5	9,7
<i>BOL niveau 4 Totaal</i>	10,4	10,5	10	10,3	11,1	11	11	11,2	10,6	10
• Landbouw	10	9,7	9,3	9,3	8,9	9,8	9,8	9,9	9,8	9,1
• Techniek	11,4	11,2	10,3	10,4	11,6	11,3	11,6	11,5	10,7	10,1
• Economie	9,6	9,7	9,4	9,3	10,2	10	10	9,7	9,4	9,3
• Gezondheidszorg	10,1	10,7	10,6	11,3	11,9	11,8	11,6	12,2	11,8	11,1
• Gedrag en maatschappij	10,9	10,9	10,7	10,7	11,5	11,5	11,4	11,7	11	10,3
BBL Totaal					11,9	11,8	11,8	12	12	11,7
<i>BBL niveau 1 Totaal</i>					9,9	9,9	9,9	9,5	10,4	10,9
<i>BBL niveau 2 Totaal</i>					10,8	10,6	10,7	10,8	10,8	10,6
• Landbouw					10,7	9,8	9,6	9,9	9,6	9,5
• Techniek					10,4	10,3	10,9	10,5	10,6	10,7
• Economie					10,9	10,9	9,5	10,4	10,9	10
• Gezondheidszorg					11,8	12,2	12,3	13	11,8	11,2
<i>BBL niveau 3 Totaal</i>					12,6	12,6	12,4	12,5	12,4	12,1
• Landbouw					12,4	11	11,9	11,3	11,2	12,3
• Techniek					12,8	13,2	12,6	13,7	13	12,6
• Economie					10,4	10,7	9,1	9,8	10,7	9,7
• Gezondheidszorg					13,2	13,2	13,9	13,3	13	13,3
• Gedrag en maatschappij					12,8	12,5	12,6	12	13,2	13,2
<i>BBL niveau 4 Totaal</i>					13,9	13,8	14	14,4	14,1	13,4
• Landbouw					x	x	x	14	x	x
• Techniek					14,7	14,6	14,8	15,2	15,6	14,2
• Economie					11,2	11,8	12,2	11,2	12,8	11,6
• Gezondheidszorg					14,4	14,1	15,2	15,2	14,1	14,6
• Gedrag en maatschappij					14,4	14,6	13,1	14,9	14,6	13,7

Figuur 4.28 Percentage werkenden waarvan de aansluiting tussen de functie en de opleiding goed of voldoende is

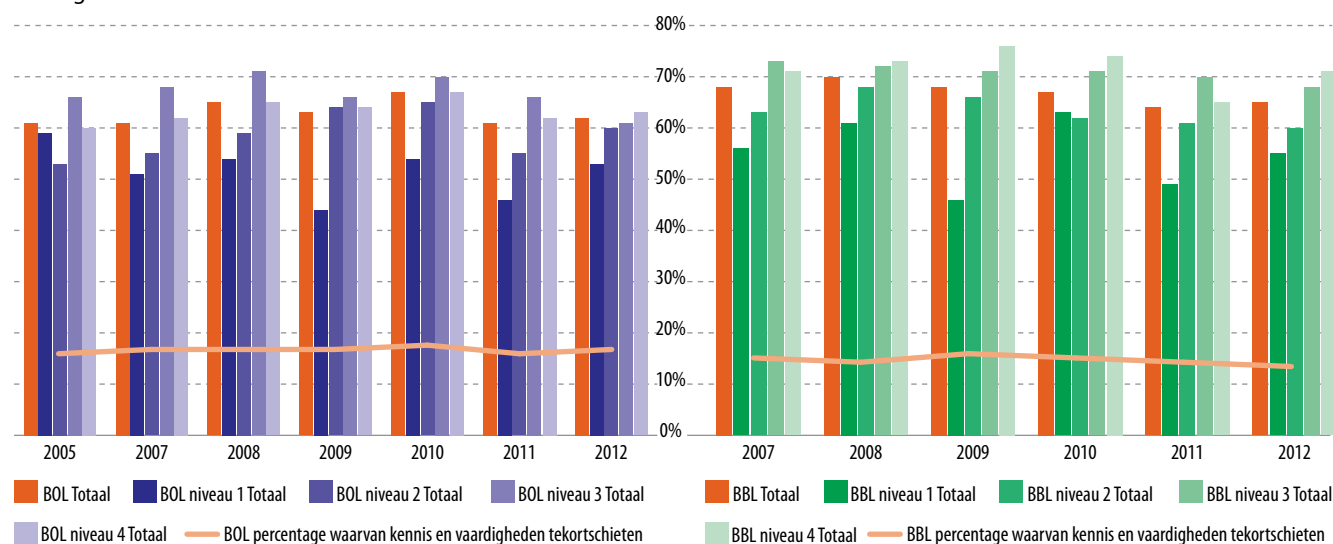
Figuur 4.29

In de figuur laten de kolommen het percentage van de werkenden zien dat vindt dat de eigen kennis en vaardigheden in de functie voldoende benut worden. De horizontale lijn toont voor de bol dan wel de bbl als geheel het percentage dat vindt dat de eigen kennis en vaardigheden in sterke mate tekort schieten voor de eigen functie.

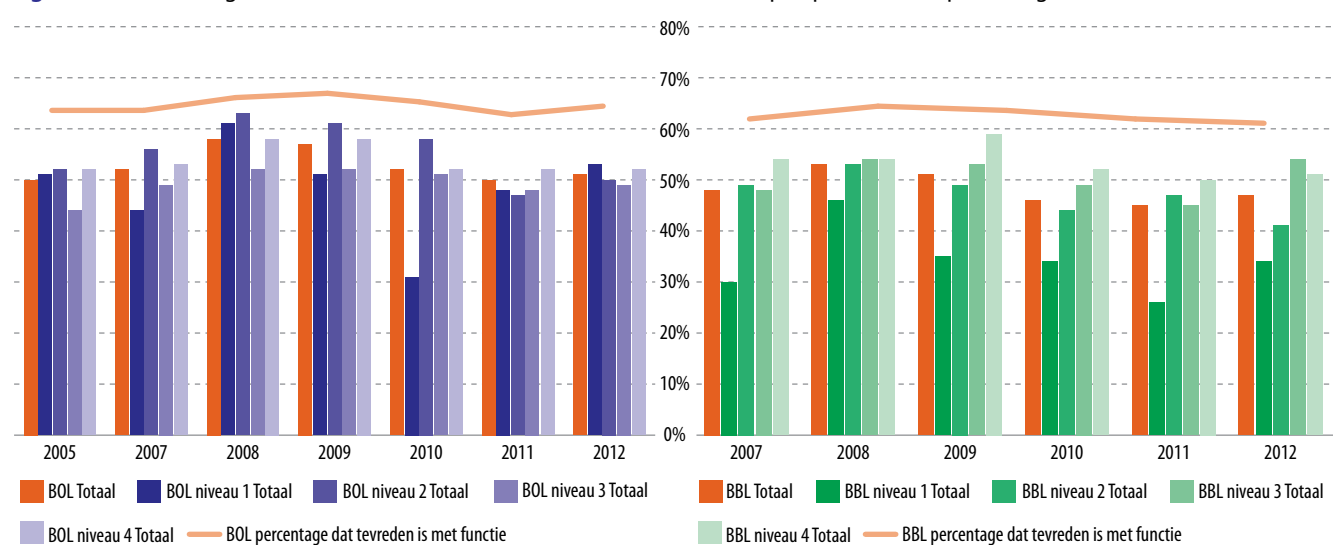
Figuur 4.30

In de figuur laten de kolommen het percentage van de werkenden zien dat van oordeel is dat de huidige functie goede carrièremogelijkheden biedt. De horizontale lijn toont voor de bol dan wel de bbl als geheel het percentage dat vindt dat (zeer) tevreden is met de huidige functie.

Figuur 4.29 Percentage werkenden waarvan kennis en vaardigheden voldoende benut worden en percentage waarvan kennis en vaardigheden tekortschieten

Figuur 4.30 Percentage werkenden met een functie met voldoende carrièreperspectieven en percentage dat tevreden is met functie

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Postbus 616

6200 MD Maastricht

T +31 43 3883647

F +31 43 3884914

secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl

www.roa.nl

Maastricht University

School of Business and Economics